

Големите красиви
надежди за
по-добро бъдеще –
в диалога САЩ
и Китай

►► стр. 10

今日中国

КИТАЙ

гнес
www.kitajdnes.com

Година XVI, брой 19, 15 – 21 май 2026

0,51 € / 1 лв.

►► Си Дзинпин – лидер в международното сътрудничество и общността на споделената съдба

Председателят на КНР
закрепва стратегическата
комуникация с големите държави,
демонстрирайки силното чувство
за отговорност на Китай.

2

►► Китай въведе нулево тарифно третиране за 53 африкански държави

Тази инициатива позиционира Китай
като първата голяма икономика
в света, която предоставя
едностранно и всеобхватно нулево
тарифно третиране на всички
африкански държави, които имат
дипломатически отношения с Китай.

5

От редактора

Си Дзинпин – миротворецът и лидерът

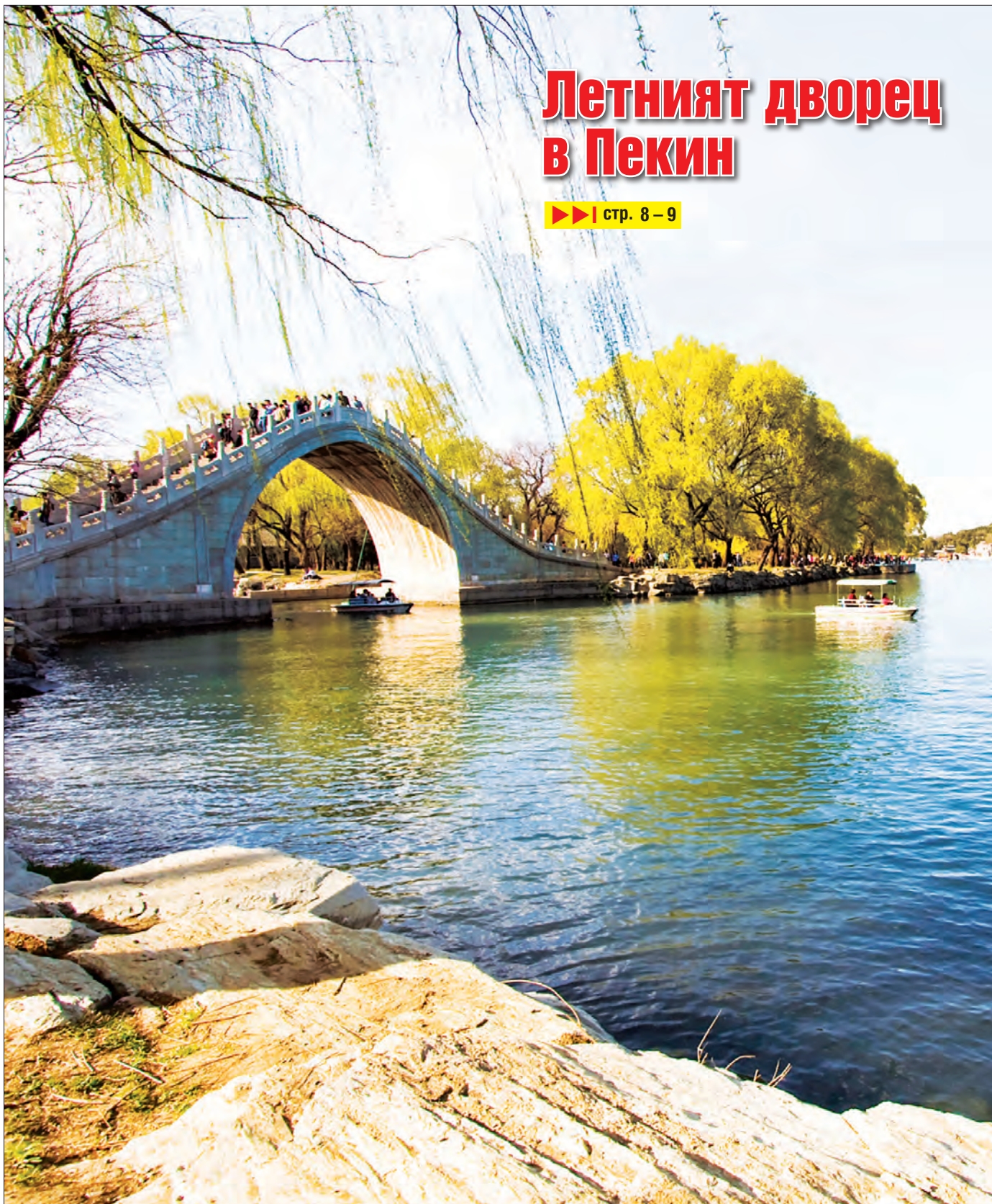
В Пекин започнаха разговорите
между президентите Си Дзинпин
и Доналд Тръмп. Техните резултати
и равностойки тепърва ще бъдат
анализирани от глобалните медии,
от политолози и дипломати,
от национални правителства и
международни организации. Това,
което вече можем да потвърдим
като безспорно впечатление,
е, че в лицето на китайския
председател Си Дзинпин светът
вижда миотворец и лидер от
световна величина. Той отстоява
ясно националния интерес на Китай
и принципите на общността на
споделената съдба, която Китай
гради с редица страни. Политика
на отвореност, сътрудничество,
взаимноизгодна търговия, на
инфраструктурни проекти и
социални политики в помощ на
хората и народите. Китай от
позицията на своето икономическо
и технологично могъщество,
от своята укрепена отбрана и
вътрешна сигурност, от победите
над бедността и удивителната
социална и здравна грижа за
хората, със своя човешки капитал
и социален просперитет и мирна
външна политика става новият
пример за света.

А светът със сигурност се
променя – новите реалности са
многополюсният глобален ред,
в който отдавна няма хегемони
и „глобални шерифи“, в който
уважението към различията и
спецификите на всяка държава и
общество трябва да бъде всеобщ
принцип. И затова Китай днес в
лицето на своя лидер може да
разговаря с президента на САЩ,
с ръководителите на Европейския
съюз, да има дружески отношения с
Русия (оценени от президента Путин
като ключови за стабилността в
света), може да дава безкористна
подкрепа за страните от Глобалния
юг, да бъде мирен посредник
в конфликти, но и категоричен
защитник на суверенитета на
държавите и народите.

Д-р Теофан ГЕРМАНОВ

Летният дворец в Пекин

►► стр. 8 – 9

Зоните за обслужване
на магистралите

13

Градските библиотеки
обогатяват хората

14

9 772603 481029 00019

Си Дзинпин – лидер в международното сътрудничество и общността на споделената съдба

Председателят на КНР задълбочи стратегическата комуникация с големите държави, демонстрирайки силното чувство за отговорност на Китай

Китайският президент Си Дзинпин беше дълбоко ангажиран тази пролет, ръководейки усилията за стимулиране на международното сътрудничество, споделяне на възможности за развитие и отстояване на справедливостта и правосъдието, като по този начин внесе така необходимата стабилност и сигурност в един нестабилен свят.

На фона на бурна международна обстановка, Си задълбочи стратегическата комуникация с големите държави, демонстрирайки силното чувство за отговорност на Китай като голяма държава. Тази година се навършват 30 години от установяването на стратегическото партньорство за координация между Китай и Русия и 25 години от подписването на Договора за добросъседство и приятелско сътрудничество между Китай и Русия.

Китай и Съединените щати ще бъдат домакини съответно на срещата на икономическите лидери на АТИС и на срещата на върха на G-20. На 4 февруари Си проведе виртуална среща с руския президент Владимир Путин и разговаря по телефона с президента на САЩ Доналд Тръмп, задълбочавайки стратегическата комуникация между големите сили. За гостуващите високопоставени лица бяха разстлани червени килими. От 4 до 7 януари президентът на Република Корея И Дже Мюнг направи държавно посещение в Китай, отбелязвайки реципрочна размяна на посещения между двамата държавни глави в рамките на малко повече от два месеца. От 4 до 8 януари министър-председателят на

Ирландия Майкъл Мартин направи официално посещение в Китай, първото на ирландски министър-председател от 14 години насам. На среща с германския канцлер Фридрих Мерц на 25 февруари Си Дзинпин отбеляза, че посещението на Мерц съвпада с периода на празненствата на Пролетния фестивал. Посещението може да се опише като разговор между роднини и приятели, отразявайки близкия и високопоставен характер на отношенията между Китай и Германия, според Си Дзинпин.

На 14 април, на среща с испанския министър-председател Педро Санчес, който беше на четвъртото си посещение в Китай за четири години, Си Дзинпин заяви, че въпреки променящата се и бурна международна обстановка, отношенията между Китай и Испания са се развивали стабилно през цялото време, внасяйки стабилност в отношенията между Китай и ЕС. На следващия ден Си, който е и генерален секретар на Централния комитет на Комунистическата партия на Китай, проведе дълъг и задълбочен обмен на мнения по стратегически въпроси от общ интерес и общо значение с генералния секретар на Централния

комитет на Комунистическата партия на Виетнам и виетнамския президент То Лам, като постигна много нови и важни общи разбирателства. Много други чуждестранни лидери, включително канадският премиер Марк Карни, финландският премиер Петтери Орпо, британският премиер Киър Стармър, уругвайският президент Яманду Орси и президентът на Мозамбик Даниел Чапо, също посетиха Китай през тази пролет. Постоянният поток от посещения на чуждестранни лидери отразява споделен стремеж към мир и стабилност, подкрепа за взаимноизгодно сътрудничество и нарастващ ентузиазъм за ангажиране в сътрудничество с Китай.

Китай ще отвори вратите си още по-широко и ще внесе по-голяма сигурност и нов импулс в света чрез висококачественото си развитие, така че страните да осъществят общо развитие и споделен просперитет, каза Си Дзинпин, когато получи акредитивните писма на 18 нови посланици в Китай на 16 януари. Обръщайки се към пратениците, Си Дзинпин насърчи посланиците да получат пълно и задълбочено разбиране за реалния и много-странен Китай, като предупреди да

не гледат на страната през частична призма. По време на посещенията си в Китай тази година чуждестранни лидери пътуваха из страната, за да видят от първа ръка нейното развитие и реалности днес. Придружен от около 30 висши ръководители от водещи германски компании, германският канцлер Фридрих Мерц отлетя за Ханджоу, провинция Джъдзян, на 26 февруари. Той посети Unitree Technology, където общува с хуманоидни роботи. Премиерът на Ирландия Майкъл Мартин избра Шанхай за една от спирките си по време на посещението си. Той беше особено впечатлен от разрастването на ирландска компания за търговия с храни и научноизследователска и развойна дейност там, която се е разраснала от малък бизнес само с няколко служители до голяма компания, наемаща над 1400 души, което подчертава силния потенциал на икономическото сътрудничество между Ирландия и Китай. Тази година бележи началото на 15-ия петгодишен план на Китай.

На срещата си с испанския премиер Педро Санчес Си заяви, че Китай има твърда решимост да напредва в китайската модернизация и широко скроен подход да споделя възможностите за развитие със света чрез отваряне на високо ниво, добавяйки, че Китай ще внесе увереност и импулс в световния икономически растеж чрез собственото си развитие. На 19 април в село Банян в автономния окръг Худжу Ту в северо-западна китайска провинция Цинхай – отдалечено място, което Си някога е посетил по време на инспекционна обиколка – президентът на Мозамбик Даниел Чапо видя опита и зашеметяващите постижения на Китай в намаляването на бедността. Да си партнираш с Китай, означава да прегърнеш стабилността, сигурността и възможностите. През последните месеци беше подписана серия от документи за сътрудничество между Китай и други страни, включително Мозамбик, Виетнам и Уругвай.

Майчината подкрепа в пътя на Си Дзинпин

Най-дълбоката привързаност често остава скрита в обикновените моменти от ежедневието.

През януари 1969 г., още преди да навърши 16 години, Си Дзинпин заминава на работа в село Ляндзяхъ в провинция Шънси. Тогава майка му, Ци Син, му ушива торба, върху която изброди думите „Майчино сърце“.

Ци Син съчетава ролята на майка с тази на революционен деец, преминал през изпитанията на войната. В продължение на много години тя работи в местни организации в Шънси, Гансу и Нинся. Си Дзинпин често изразява гордост от

произхода си и строго си възпитание в традициите на своето семейство.

Израснал в среда с ясни ценности и придобил опит от трудния живот на Лъсовото плато, той поставя нуждите на хората като основен приоритет. През десетилетията Си Дзинпин следва неотклонно принципа, че най-важният политически успех е постигането на реални ползи за народа.

„Работи усърдно, учи се постоянно и се справяй добре с всичко“ – това е личното верую на Ци Син и нейното основно изискване към децата ѝ.

По време на Пролетния фестивал през 2001 година, когато работни-

те ангажименти не позволяват на Си Дзинпин да се прибере у дома, думите, които той чува по телефона от майка си, казват всичко: „Синко, имаш толкова

много работа, а тя е важна – радвам се да те чуя. Не е важно дали ще се прибереш, или не.

Достатъчно е да си вършиш работата добре. Това е най-голямата почит към баща ти и майка ти... Имаш пълната ми подкрепа“.

Майката на предсе-

данията на войната.

Тя отдава голямо значение както на наставленията с думи, така и на личния пример, възпитавайки децата си чрез добри семейни ценности.

Израснал в революционно семейство, Си Дзинпин винаги е ценял семейството и роднинската обич, бил е строг

към себе си и никога не е забравял първоначалните си стремежи.

С искреното си и всеотдайно сърце към партията, държавата и народа, генералният секретар на ЦК на ККП Си Дзинпин неуморно се бори за щастието и благополучието на китайския народ за едно още по-добро бъдеще.

学习手记 | 打造更多叫得响的品牌

品牌是高质量发展的重要象征，加强品牌建设是发展新质生产力的内在要求。2017年，中国将5月10日设立为“中国品牌日”，如今已进入第十个年头。

“十五五”规划纲要部署的16个“强国”建设目标中，制造强国、质量强国、贸易强国、农业强国等，都蕴含着做强中国品牌的内在要求。

关于品牌建设，习近平总书记有着深刻的战略考量。

2014年的5月10日，习近平总书记在河南考察时强调，“推动中国制造向中国创造转变、中国速度向中国质量转变、中国产品向中国品牌转变”，为品牌建设提供了根本遵循。

品牌为何如此重要？习近平同志在地方工作期间就作出生动阐释。

一度，浙江众多中小企业虽能制造出物美价廉的产品，“但企业想要多赚钱，却做不到‘物美而价高’”，究其原因就是没有自己的品牌。”习近平同志的话一针见血，“差不多质量的皮鞋，没有品牌就只能卖二三十元，如果是国内驰名商标则可卖到几百、上千元，如果是国际名牌甚至可以卖到上万元”。

产品解决“有没有”的问题，品牌决定“值不值”。正如习近平同志在《之江新语》中写下的：“从一定意义上说，品牌就是效益，就是竞争力，就是附加值。”

“十五五”正是夯实基础、全面发力的关键时期，品牌建设的战略意义更加凸显：面向高质量发展要求，是引领产业升级的重要引擎；置身复杂外部环境，是中国在全球价值链中提升位势、掌握话语权的支撑。

习近平总书记高度重视

品牌建设，多次就加强品牌建设作出重要指示，指引中国以品牌建设为抓手推动产业升级、经济转型。

为企业谋出路：2016年12月，在中央经济工作会议上指出，引导企业形成自己独特的比较优势，“加强品牌建设，培育更多‘百年老店’”；

为产业立标杆：2020年7月，走进中国一汽集团研发总院，察看“红旗”等自主品牌的最新款式整车产品，寄语“必须加强关键核心技术和关键零部件的自主研发，实现技术自立自强，做强做大民族品牌”；

为发展指方向：2024年11月，在湖北考察时强调，“坚持传统产业转型升级和培育壮大新兴产业、未来产业齐头并进”“打造更多叫得响的品牌”；

.....
打造品牌是系统工程，需

要沉下心来筑牢根基。这一切都贵在坚守，重在深耕。

2025年2月，民营企业座谈会上，习近平总书记讲道：“我在福建和浙江工作时，就很认同当地一些民营企业立足实业、聚焦主业、不断做大做强的做法。这两个地方的服装鞋帽企业比较多，现在有的已经引领国际潮流了，很重要的原因就是几十年心无旁骛，一以贯之做这一行，从开始的来料加工到创立自己的品牌，现在成长为世界知名企业。”

一以贯之的定力，对质量和信誉的坚守，推动着一批中国企业积累优势、中国品牌大放光彩。

把品牌创建融入现代化产业体系建设，用心涵养品牌成长的沃土，相信越来越多的中国品牌将从容绽放，中国制造将走向更为广阔的世界舞台。

2025年度全国秋粮收购超3.38亿吨

国家粮食和物资储备局最新发布数据显示，2025年度秋粮旺季收购于今年4月底结束，全国各类粮食经营主体累计收购秋粮超3.38亿吨，为近年来较高水平。

收购总体呈现进度快、购销活、价格涨等特点。

据初步统计，累计收购中晚稻1.03亿吨、玉米2.22亿吨、大豆1299万吨。河南、湖南、黑龙江3省启动中晚稻最低收购价执行预案，累计收购最低收购价中晚稻418万吨。

国家粮食和物资储备局粮食储备司司长罗守全表示，本季秋粮上市早、

总体质量好，农民售粮踊跃、企业收粮积极，整体呈购销两旺的良好态势，收购价格稳中有涨。

同时，优质优价特征更加明显，优质食味稻价格每吨达3200元，优质高蛋白大豆价格每吨超过5000元。

据了解，2025年度秋粮旺季收购期间，国家粮食和物资储备局强化统筹组织，细化政策措施，相机灵活开展收储调控，多措并举推动产销衔接和农企对接，积极引导各类主体入市，不断激发市场购销活力，保障收购工作顺利开展。

一年来各地共办理婚姻登记“全国通办”超68万对

记者5月10日从民政部获悉，新修订的《婚姻登记条例》2025年5月10日施行以来，各地共办理婚姻登记“全国通办”68.2万对，异地调档24.7万份，满足群众异地办理需求。

据介绍，民政部加强同公安、卫健等部门间沟通协作，建立部门联动机制，将婚姻登记、生育登记、户口婚姻状况变更、夫妻投靠户口迁移等多个事项整合

为“一件事”。

在婚姻家庭辅导服务体系建设方面，各地共设置婚姻家庭辅导室4747个，县级以上婚姻登记机关实现婚姻家庭辅导室全覆盖。全国共有婚姻家庭辅导人员1.8万人，其中具有心理咨询师、社会工作者等职业技能或资格的婚姻家庭辅导人员9000余人，初步形成了一支具备一定专业素养的人才队伍。

2026年职业教育活动周启动 实现各地职业学校全覆盖

教育部等九部门5月10日启动2026年职业教育活动周。今年活动周主题为“一技在手，一生无忧”，将实现各地职业学校全覆盖，持续至16日。

在全国职业教育大讲堂暨2026年广东省职业教育活动周启动仪式举办地广东珠海，粤港澳三地职业院校、企业等展示风采。广东省职业教育改革发展成果展同日开展。

活动周期间，九部门分别牵头组织开展“技能照亮前程”培训行动宣传、“人工智能+”专业群建设专题、

全国职业院校智慧农业技能大赛等14项全国性活动。此外，教育部组织58个全国

行业职业教育教学指导委员会设计了120项各行业全国性特色活动。

Броят на медицинските сестри в Поднебесната надхвърли 6,06 милиона през 2025 година

Делът на медицинските сестри с висше образование е над 80%, сочи статистиката

В Китай 12 май е Международният ден на медицинските сестри, а темата за Деня на медицинските сестри през 2026 г. е „Развитие и разширяване на редиците на медицинските сестри и грижа за здравето на хората“.

Според информация на Държавната комисия по здравеопазване към края на 2025 г. общият брой на регистрираните медицински сестри в Китай е достигнал над 6,06

милиона, което е приблизително 1,35 милиона повече от 2020 г., а броят на регистрираните медицински сестри на хиляда души се е уве-

личил от 3,34 души през 2020 г. на 4,32 души през 2025 г.

Делът на медицинските сестри с висше образование е над 80%, а тези, преминали обучение в областите рехабилитация, грижи за възрастни хора, педиатрия, интензивно лечение и инфекциозни болести – области, в които има недостиг на кадри – надхвърля 90%.

Понастоящем близо 6000 медицински заведения в страната предоставят на населението над 60 вида услуги за домашни грижи в 7 категории, обхващащи грижи за майки и бебета, грижи за възрастни хора, управление на хронични заболявания, насоки за рехабилитация, палиативни грижи и други.

Владимир Путин: Руско-китайското сътрудничество е най-важният фактор за стабилността в международните отношения

На 9 май руският президент Владимир Путин проведе пресконференция, на която отговори на въпроси на журналисти по актуални международни теми.

Говорейки за отношенията между Русия и Китай, Путин заяви, че тяхното сътрудничество е най-важният фактор за поддържането на стабилността в международните отношения днес. Той подчерта, че в момент, когато международните договори в областта на разоръжаването и неразпространението на

ядрените оръжия почти са престанали да съществуват, сътрудничеството между Русия и Китай се е превърнало във важен фактор за предотвратяване на ядреното разпространение.

Путин също така заяви, че Китай е важен търговско-икономически партньор на Русия. Според него продължаващият ръст на двустранната търговия между двете страни се дължи на развитието на високотехнологичните индустрии, а структурата на икономическото и търговското сътрудничество става все по-разнообразна.

Путин каза още, че конфликтът между Русия и Украйна е към своя край. Той отново обвини ня-

кои западни държави, че използват Украйна за постигане на своите геополитически цели.

Китайското корабостроене отбелязва рекорден ръст през първото тримесечие

Китайският корабостроителен сектор регистрира силен ръст и по трите си основни показателя през първото тримесечие на 2026 г., запазвайки лидерската си позиция на глобалния пазар, показват данните на Министерството на промишлеността и информационните технологии.

До март 2026 г. общият обем на произведената кораби в страната е достигнал 15,68 милиона тона дедуейт (DWT), което представлява ръст от 46% на годишна база и се равнява на 57,3 на сто от световното производство.

Още по-впечатляващи са данните за новите поръчки, които възлизат на 59,53 млн. тона дедуейт, отбелязвайки

скок от 195,2% спрямо предходната година и заемайки доминиращ дял от 84,9 на сто от международния пазарен дял.

Към края на март общият обем на текущите поръчки в сектора възлиза на 322,3 млн. тона дедуейт, което е

повишение от 43,6% в сравнение със същия период на миналата година. Това представлява 69,8 на сто от всички поръчки в световен мащаб, затвърждавайки стратегическото предимство на Китай в корабостроителната индустрия.

МВНР: Китай не е съгласен Тайван да вземе участие в Световната здравна асамблея

На 11 май говорителят на Външно министерство Го Дзякун коментира липсата на покана към Тайван за участие в тазгодишната Световна здравна асамблея. Го Дзякун заяви, че в света има само един Китай, Тайван е неразделна част от китайската територия, а правителството на Китайската народна република е единственото легитимно правителство, представляващо цял Китай.

По въпроса за участието на Тайван в дейностите на международни организации, включително СЗО, позицията на Китай е последователна и ясна, а именно, че този въпрос трябва да се разглежда в съответствие с принципа за „един Китай“. С цел защита на принципите и отстояване на сериозността и авторитета на съответните резолюции на Общото събрание на ООН и на Световната здравна асамблея, Китай реши да не даде съгласие за участието на региона Тайван в тазгодишната Световна здравна асамблея.

Важна политическа инициатива

Китай въведе нулево тарифно третиране за 53 африкански държави

Китай въведе нулево тарифно третиране за 53 африкански държави, които имат дипломатически отношения с него, считано от 1 май. Тази важна политическа инициатива позиционира Китай като първата голяма икономика в света, която предоставя едностранно и всеобхватно нулево тарифно третиране на всички африкански държави, които имат дипломатически отношения с Китай, както и на всички най-слабо развити държави, които поддържат дипломатически отношения с Китай, коментира англезичното китайско издание „Глобъл Таймс“.

Споразумението за „едностранно и пълно покритие“ не е просто „изваждане“ на тарифите, но и „добавяне“ за развитие, „умножение“ за препитанието на хората и „разделяне“ на произволното налагане на тарифи. От това хората могат да видят политическата философия на Китай за искреност, реални резултати, приятелство и добросъвестност към Африка, както и правилния му поглед върху справедливостта и интересите, посочва „Глобъл Таймс“.

По-нататък в публикацията се посочва, че преди много години, на многостранни форуми като Форума за сътрудничество между Китай и Африка (FOCAC), Китай се ангажира постепенно да разширява тарифните преференции за африканските страни, за да им помогне да се интегрират в световната търговска система. Започвайки през 2005 г. с нулево тарифно третиране за определени продукти от най-слабо развитите страни в Африка и предоставяйки нулево тарифно третиране за 100% от тарифните линии за най-слабо развитите африкански страни до края на 2024 г., както и допълнително разширявайки преференциите за всички африкански страни с дипломатически отношения с Китай до 2026 г., Китай последователно изпълнява всеки ангажимент към Африка с постоянни и практически действия. Нито веднъж не се е колебаел поради глобалните икономически колебания. Този ангажимент за „спазване на думите си с конкретни действия“ не само затвърди основата на взаимното доверие между Китай и Африка, но и демонстрира доверието в Китай като отговорна голяма държава, давайки пример на международната общност за спазване на обещанията и поддържане на почтеност.

В момента растежът на световната търговия е

На многостранни форуми като Форума за сътрудничество между Китай и Африка (FOCAC), Китай се е ангажирал да разширява тарифните преференции за африканските страни

изправен пред нарастващ натиск, до голяма степен поради нарастващата политическа несигурност, нарастващите тарифни противоречия и засилената тревожност относно сигурността на веригата за доставки. В този контекст, прилагането от Китай на всеобхватно нулево тарифно третиране за африканските страни, които имат дипломатически отношения с него, изпраща не само общ сигнал за търговски преференции, но и осигурява на международния пазар ясна, стабилна и предвидима институционална уредба. Тарифните разходи за африкански продукти, влизащи на китайския пазар, ще бъдат систематично намалени, а търговските правила и очакванията за сътрудничество ще станат по-стабилни. От една страна, това демонстрира постоянния ангажимент на Китай към отваряне на високо ниво и развитие на отворена световна икономика. На фона на някои страни, използващи тарифите като инструмент за принуда и насърчаващи „разделяне и прекъсване на веригата за доставки“, политиката на Китай за нулеви тарифи за африканските страни, които имат дипломатически отношения с него, представлява доброволен

избор за отваряне, основан на собствения му етап на развитие, огромния му вътрешен пазар и чувството му за глобална отговорност. От друга страна, Китай винаги е бил твърд поддръжник на общото развитие на Глобалния юг. Мярката помага на африканските страни да намалят зависимостта си от традиционните единни пазари и моделите за износ на първични продукти, като същевременно повишава способността на страните от Глобалния юг да правят самостоятелен избор в рамките на международната икономическа система.

Западното обществено мнение често обвинява Китай в практикуване на „неоколониализъм“ в Африка, което само показва, че самите те имат гузна съвест. В съвременната история колониализмът е оставил дълбоки белези върху Африка – не само чрез плячкосването на африканските ресурси чрез неравностойна търговия, но и чрез „помощ“, обременена с тежки политически условия, всичко това в услуга на геополитически стратегии. Дори днес начинът на мислене за третиране на Африка като „пешка“ остава преобладаващ в западните стратегически кръгове.

За разлика от това, мерките на Китай за намаляване на тарифите отговарят на общите очаквания на африканските страни, не обвързват с политически условия и не изискват реципрочно отваряне от африканските държави. Тези мерки са не само в съответствие с правилата на СТО, но и демонстрират уважение към суверенитета на африканските страни и подкрепа за тяхното право на развитие, като по този начин получават широко одобрение от африканските държави. Президентът на Руанда Пол Кагаме веднъж заяви, че „Китай се отнася към Африка като към равен“ и че партньорството на Руанда с Китай се основава на взаимно уважение и споделени интереси.

Важно е да се признае, че тази инициатива не е едностранно „предоставяне на преференции“, а печеливш ход за всички, който е от полза за Африка, Китай и съответните търговски партньори по света.

За Африка нулевите тарифи значително ще намалят разходите за износ на специализирани продукти за Китай. Например, какатото от Кот д'Ивоар и Гана, кафето и авокадото от Кения, както и мандарините и виното от Южна Африка,

преди това са били облагани с тарифи от 8% до 30%. С въвеждането на нулеви тарифи, тяхната конкурентоспособност на китайския пазар ще бъде значително подобрена. В същото време отварянето на пазара помага на Африка да превърне своите ресурсни богатства, демографски дивидент и индустриален потенциал в възможности за устойчиво развитие. За Китай висококачествените и отличителни африкански продукти ще обогатят предлагането на вътрешния пазар и ще отворят на разнообразните нужди на китайските потребители. Тъй като търговията подобрява бизнес средата в Африка, нулевите тарифи ще помогнат за привличането на други търговски партньори, включително Китай, за увеличаване на инвестициите в Африка, създавайки повече възможности за сътрудничество за всички страни и насърчавайки нов, отворен, приобщаващ и взаимноизгоден глобален търговски пейзаж.

Нулевите тарифи служат и като важна политическа основа за Китай и Африка, за да напредват съвместно в модернизацията и да изградят всеотнайна китайско-африканска общност със споделено бъдеще за новата ера. Китай не само предоставя незабавни мерки, за да помогне на Африка да се справи с настоящите предизвикателства, но и се ангажира с дългосрочни и стабилни институционални гаранции чрез равноправни консултации. В историческия момент, отбелязващ 70-годишнината от установяването на дипломатически отношения между Китай и Африка, двете страни приемат нулевите тарифи като нова отправна точка за съвместно прилагане на резултатите от срещата на върха FOCAC в Пекин и превръщането на 10-те партньорски действия в реалност. Този път на сътрудничество и споделен успех е непременно да се разраства все повече и повече.

Китай очаква повече страни да се присъединят към „Групата на приятелите на глобалното управление“

За по-малко от пет месеца групата се утвърди в три града – Ню Йорк, Женева и Виена, посочи говорителят на китайското МВНР Лин Дзиен

На 29 април говорителят на МВНР в Китай Лин Дзиен коментира създаването на „Група на приятелите на глобалното управление“ във Виена. Лин Дзиен заяви, че това е поредната група, създадена от Китай в платформата на ООН след тези в Ню Йорк през декември миналата година и в Женева през февруари тази година.

За по-малко от пет месеца групата се появи от нищото и се утвърди в трите града – Ню Йорк, Женева и Виена, като броят на членовете ѝ непрекъснато нараства, а влиянието и сплотеността ѝ продължават да се увеличават. Китай очаква повече държави със сходни възгледи да се присъединят към групата, да подкрепят укрепването на авторитета и статута на ООН и да полагат съвместни усилия за реформиране и усъвършенстване на глобалното управление.

През април 2022 г. Китай предложи Глобалната инициатива за сигурност (GSI), предлагаща всеобхватна

визия за справяне с коренните причини за конфликти и подобряване на управлението на глобалната сигурност. Четири години по-късно инициативата вече е придобила широка международна подкрепа. Тя е подкрепена с одобрение от над 130 държави и международни организации и е включена в повече от 140 двустранни и многостранни документа до края на 2025 г.

На фона на нарастващо геополитическо напрежение и постоянни регионални конфликти, GSI все повече се разглежда като стабилизираща сила: такава, която набляга на диалога пред конфронтацията и на сътрудничеството пред разделението, подчертава в коментар за инициативата CGTN.

Г-жа Чън Бо, президент на Китайския институт за международни изследвания, отбелязва, че четири години по-късно значението на инициативата е станало по-изразено на фона на нарастващата глобална несигурност. Историята многократно е

показвала, че военната конфронтация поражда нова омраза и кризи, казатя, подчертавайки, че само мирното съвместно съществуване и диалогът могат да доведат до трайна сигурност.

Международните наблюдатели също подчертават и отличителния характер на подхода на Китай. Василий Кашин, директор на Центъра за всеобхватни европейски и международни изследвания във Висшето училище по икономика към Русия, посочи, че Глобалната инициатива за сигурност се различава коренно от западните рамки за сигурност.

Китай не се стреми да изгражда военни съюзи или да разширява военното си присъствие. Вместо това, той е играл активна посредническа роля в множество конфликти и е ангажиран да продължи тези усилия, каза той по време на интервю за China Media Group (CMG). Китай активно е превърнал принципите на GSI в конкретни действия, особено в посредничеството при конфликти и улесняването на мира.

КНР играе важна системообразуваща роля в рамките на ШОС

Днес ШОС е най-голямата трансрегионална организация в света, посочи заместник генералният секретар на ШОС Олег Копилов

Китай, като член – основател на Шанхайската организация за сътрудничество (ШОС), играе важна системообразуваща роля, като последователно насърчава инициативи, насочени към укрепване на многостранното сътрудничество, развитие на транспортната свързаност, търговските и икономическите връзки и цифровата икономика.

Това заяви в ексклузивно интервю за агенция „Синхуа“ заместник

генералният секретар на Шанхайската организация за сътрудничество Олег Копилов и отбелязва, че председателството на Китай е било много успешно, а срещата на върха в Тиендзин през септември миналата година е била най-голямата в историята на ШОС. Различни стратегии и инициативи, предложени от Китай, са безпроблемно интегрирани в работата на ШОС.

Тази година се навършват 25 години от основаването на ШОС. По

този повод Олег Копилов заяви пред „Синхуа“, че през последните 25 години е постигнат значителен напредък. Днес ШОС е най-голямата трансрегионална организация в света, а нейният дневен ред се е разширил значително, за да обхване почти всички области на сътрудничество.

„Това ясно показва мащаба на разширяването на Организацията, която ще продължи да расте. Нашите планове остават широки и амбициозни“, изтъкна Копилов.

На фона на политиката на Тръмп американците се настройват положително към Китай

Това е един от магазините в Лос Анджелис, където цените вървят нагоре поради противоречивата тарифна политика на администрацията на президента на САЩ Доналд Тръмп срещу Китай и Войната срещу Иран

Според проучване на Pew Research Center от 23 до 29 март – 27% от американците вече имат благоприятно мнение за Китай, което е с 6 процентни пункта повече от миналата година и почти двойно повече от нивото, регистрирано през 2023 г. Числото все още е скромно, но посоката му е важна, отбелязва по този повод CGTN.

След години на затвърден негативизъм, дори малко възстановяване предполага, че американците започват да преоценяват положително Китай не толкова през геополитическа призма, колкото през всекидневния натиск от цените, работните места и покупателната способност. Това изтъква медийната групировка, като публикува и мнението на Адриъл Касонта, специален коментатор за CGTN, анализатор и коментатор по международни въпроси, базиран в Лондон. Касонта е основател на AK Consultancy и бивш председател

на Комисията по международни въпроси в Bow Group, най-старият консервативен мозъчен тръст във Великобритания.

Коментарът е със заглавие „Митата звучаха твърдо, но на касата изглеждаха по-скоро като данък“. Митническият режим на Вашингтон беше представен като демонстрация на сила: начин за ребалансиране на търговията, защита на американската индустрия и противодействие на възхода на Китай. На практика обаче доказателствата все повече сочат в обратната посока, изтъква Адриъл Касонта. Изследване на Националното бюро за икономически изследвания установява, че американските потребители на вносни стоки понесоха основната тежест от търговската война от 2018 – 2019 г. чрез налагане на по-високи цени, докато по-широката икономика отбелязва загуби на реални доходи от двете страни на Тихия океан. Същото проучване е оценило митата върху внос

от САЩ на стойност приблизително 283 милиарда долара през 2018 г., като ставките варират от 10% до 50%.

За обикновените домакинства митата не остават абстрактен политически инструмент, посочва коментаторът. Те влияят върху цената на дребни, електроника, мебели и безброй стоки за всекидневна употреба. За малките и средните предприятия – вносителите, търговците на дребно, строителите и дистрибуторите, които поддържат местните икономики, те се превръщат в пряк натиск върху маржовете. Например малък магазин за железария в Средния запад или семеен доставчик на строителни материали на юг не работят с гъвкавостта на мултинационална компания. Когато разходите за входни ресурси се повишат, има малко място за маневриране, освен да се повишат цените или да се поемат загубите, заключава авторът на коментара.

Страницата подготви
Любомир МИХАЙЛОВ

Умната икономика набира скорост в Китай

В югозападната китайска провинция Гуйджоу, Тан Ханлин, председател на доставчик на услуги за управление на активи от данни и цифрово разузнаване, е станал свидетел на драматичен скок само за четири месеца. Дневните заявки за токени на неговата компания скочиха от по-малко от 3 милиарда в началото на януари до близо 12 милиарда през април, докато трансакциите с поръчки скочиха от под 70 000 до над 280 000.

Токенът е универсален термин, обозначаващ дигитален актив или единица стойност/функция в цифрова среда, блокчейн или сфера на сигурността. Той действа като знак, сертификат или ключ за достъп, често използван за блокчейн трансакции (крипто), удостоверяване на самоличност (API токен) или символически платежен инструмент.

Експлузивният растеж на умната икономика в Китай не е изолиран случай. В цялата страна националните дневни заявки за токени надхвърлиха 140 трилиона през март тази година, което представлява над 1000-кратно увеличение от 100 милиарда в началото на 2024 г., според официални данни. Токените, основните единици, които моделите на изкуствен интелект използват за обработка на информация, са се превърнали в барометър за развитието на индустрията и ключов

индикатор за приемането на изкуствен интелект.

„Масивното увеличение на ежедневните заявки за токени напълно демонстрира, че развитието на изкуствения интелект в Китай е навлязло във фаза на бърз растеж“, казва Лиу Лиехон, ръководител на Националната администрация за данни, цитиран от агенция „Синхуа“. „От разговорен изкуствен интелект до интелигентни агенти за вземане на решения, конкурентоспособността на китайската индустрия за изкуствен интелект значително се е засилила.“

Докладът за работата на централното правителство на Китай за 2026 г. за първи път призовава за създаването на „нови форми на интелигентна икономика“.

Ефектите на интелигентната икономика преоформят цели вериги за доставки. През първото тримесечие на 2026 г. производството на специализирани електронни материали нагоре

по веригата скочи с 32,5% на годишна база, производството на интегрални схеми в средния поток се увеличи с 49,4%, а производството на интелигентно оборудване надолу по веригата се разшири с 16,9%.

Интелигентната икономика поражда нови бизнес модели и оперативни парадигми, тъй като бариерите пред стартирането на бизнес се рушат на фона на по-достъпни и евтини инструменти за изкуствен интелект.

В индустриалната общност „AI+“ в Ханджоу, провинция Джъдзян в Източен Китай, предприемачът Пан Хаоян ръководи екип от дузина „служители с изкуствен интелект“, които да създават генерирани от изкуствен интелект късометражни филми, като самостоятелно се занимават с писане на сценарии, генериране на визуални елементи и постпродукция.

„С големи езикови модели, компютърни платформи

и инструменти с изкуствен интелект, един човек вече може да прави това, което преди изискваше цял екип“, обяснява Пан. От основаването на компанията му в началото на миналата година тя вече е генерирала приходи от над 1 милион юана (около 145 713 щатски долара).

Тенденцията не се ограничава само до технологични фирми и интернет гиганти, а преобразува традиционните индустрии – добре илюстрирана в „зеления“ интелигентен завод със 100 000 вретена на Yueda Textile Group в Янчен, провинция Дзянсу, в Източен Китай.

Редици от цифрови устройства работят с висока скорост, докато автоматизирани управляеми превозни средства се движат по интелигентни транспортни маршрути.

„Преди преденето разчиташе на опитни работници“, каза Лиу Ци, директор на информационния център на

компанията. „Сега този процес разчита на индустриален мозък, който може да мисли и оптимизира.“

Резултатите са впечатляващи. След трансформацията, задвижвана от изкуствен интелект, общата производителност на труда в завода се е увеличила повече от четири пъти, потреблението на енергия на единица продукция е спаднало с 15%, а разходите за обработка са намалели с 26%.

На друго място, Gopeo Group, производител на електрически аксесоари, също е изградила база знания, задвижвана от изкуствен интелект, за да рационализира обслужването на клиентите. Джу Кайдзие, инженер в компанията, заяви, че системата е намалила времето за реакция и грешките с разширяването на използването на изкуствен интелект.

Нарастващото търсене на токени създава значителни възможности за индустрии като чипове с изкуствен интелект, центрове за данни и „зелена“ електроенергия. Експерти от индустрията казват, че намаляването на ефективната цена на токен ще бъде в основата на иновациите в компютърната индустрия. Постигането на това ще изисква по-тясно съгласуване между изчислителната мощност и приложенията, пълна оптимизация на софтуера и хардуера и по-тясно сътрудничество в цялата индустриална верига.

С изобилие от данни, пълна индустриална верига и огромни пазари на приложения, Китай е готов да проправи път в интелигентната икономика през 15-ия петгодишен план (2026 – 2030), казват експерти.

Развитието на интелигентното производство в стоманената индустрия

Китайската стоманена индустрия постигна забележителни успехи в развитието на интелигентното производство. Роботите се превърнаха в основен носител на цифровата трансформация на стоманодобива. Наблюдава се мащабно приложение на машинно зрение и роботи, като гъстотата на приложението на роботи (включително безпилотно оборудване) достигна 65 броя на 10 000 души работници.

„В момента роботите всеобхватно покриват целия производствен процес – от доменната пещ, през стоманодобива до валцуването,

като заменят хората на високорискови позиции с високи температури и високо съдържание на прах. Това не само повишава безопасността на производството, но и стабилизира точността на операциите“, съобщи в Ухан по време на Седмата конференция за интелигентно производство в стоманодобивната промишленост бившият служител на Министерството на промишлеността и информационните технологии Мяо Чансин.

Сон Дзъци, генерален мениджър на уханската стоманодобивна компания Wuhan Iron and Steel Co., отбеляза, че в момента интелигентната трансформация на стоманодобивната

индустрия преминава от „единични експерименти“ към „системно насърчаване“ и от „демонстрационни проекти“ към „пълноценно разпространение“. До края на 2024 г. 95% от водещите стоманодобивни предприятия са включили цифровата трансформация в своите цялостни стратегии за развитие. Също 95% от предприятията вече използват платформи за индустриален интернет, а гъстотата на приложение на роботи е достигнала 65 броя на 10 000 души. Покритието на позициите с високи температури и висок риск с намалено или без човешко участие продължава да се увеличава, като честотата

Стоманодобивна компания Wuhan Iron and Steel Co.

на производствените инциденти значително намалява. Сон Дзъци изтъкна още, че погледнато към „15-ия петгодишен план“ (2026 – 2030), въплътеният интелект преминава от лабораторни условия към индустриализация, от високите технологии

към мащабно приложение. Дълбоката интеграция на стоманодобивната промишленост с въплътения интелект не само представлява технологичен прогрес, но и преоформяне и реструктуриране на индустриалната екосистема.

Летният дворец в Пекин

Архитектура на контролирания пейзаж

Има места, които не просто отразяват вкуса на една епоха, а показват как властта мисли за света. Летният дворец в Пекин е точно такъв случай. Това не е парк в обичайния смисъл, нито резиденция. Това е внимателно изчислена система от гледки, оси, символи и маршрути, чрез които се оформят възприятията. Тук природата не е „оставена“ да съществува, а е подредена, пренасочена и вписана в културна логика, която има дълбоки корени в китайската философия и имперската практика.

Император Циенлон започва изграждането на бъдещия Летен дворец не просто като израз на личен вкус към красивото. Проектът има ясно политическо, културно и дори стратегическо измерение.

Хълмът на дълголетие

Поводът за започване на строежа (1750 г.) формално е отбелязването на 60-годишнината на неговата майка – акт на синовна почит, който в конфуцианската традиция има силен символен заряд. Но зад този жест стои и желание за демонстрация на стабилност, просперитет и контрол над природата и ресурсите. Строителството продължава приблизително 14 години (до около 1764 г.) и ангажира огромен човешки и материален ресурс. Император Циенлон създава този парк като алтернативен център на властта – място, където императорът може да управлява извън строго формалната среда на Забранения град. Тук административните функции се смесват с отдиха, а политическите решения се вземат в среда, която внушава хармония и баланс. Това не е случайно: в китайската политическа мисъл доброто управление е неразривно свързано с идеята за космически ред.

Архитектурно и композиционно проектът черпи вдъхновение от класически южнокитайски пейзажи – особено от района на Ханджоу и прочутото Западно езеро.

Но вместо да копира конкретни места, император Циенлон създава синтез – идеализиран пейзаж, който събира „най-доброто“ от различни природни и културни модели. Така

Летният дворец се превръща в нещо като енциклопедия на китайската градинска традиция.

Важно е да се подчертае, че „естествеността“ на пейзажа е резултат от прецизен контрол.

Езерото е разширено чрез масивни изкопни работи, а извадената земя е използвана за оформяне на Хълма на дълголетие. Разположението на сградите, линиите на движение и гледните точки са внимателно изчислени, така че посетителят да възприема пространството като органично, без да осъзнава степента на намеса.

Мостът със седемнадесет арки

Мраморната лодка

Стела на Хълма на дълголетие

Когато император Циенлон започва изграждането на комплекса през 1750 г., в районът вече има водни съоръжения от времето на династия Юен. Вместо да заличи това наследство, проектът го използва като основа. Това е характерен ход: не разрушаване, а пренаписване.

Хълмът на дълголетие също е частично изкуствен. Земята, изкопана

от езерото, е използвана, за да се моделира релефът. Така още в самото начало имаме затворена система: изкопаването на водата създава планината, а планината оправдава съществуването на водата.

През Втората опиумна война (1856–1860) комплексът е разрушен.

Летният дворец е опожарен изцяло, но това от архи-

тектурна гледна точка създава и възможност за преизглеждане.

Когато император Гуансю възстановява двореца през 1886 г. под влиянието на императрица Цъси, той не възпроизвежда механично старото. Реконструкцията е изборителна. Части са възстановени според архиви, други са адаптирани спрямо новите нужди и вкусове. Така Летният дворец,

който виждаме днес, е продукт на два различни исторически момента – оригиналният замисъл и по-късната интерпретация.

Една от най-интересните характеристики на комплекса е начинът, по който се насочва движението.

В европейските дворцови паркове често има ясни оси и перспективи, които

се разкриват веднага. Тук логиката е различна. Посетителят не получава цялостна картина. Вместо това пространството се „разгръща“ постепенно.

Завой в пътеката, рамка от дървета, покрит коридор – всеки от тези елементи ограничава и насочва погледа. Това се създава поредица от контролирани визуални сцени, почти като монтаж в киното.

Дългият коридор

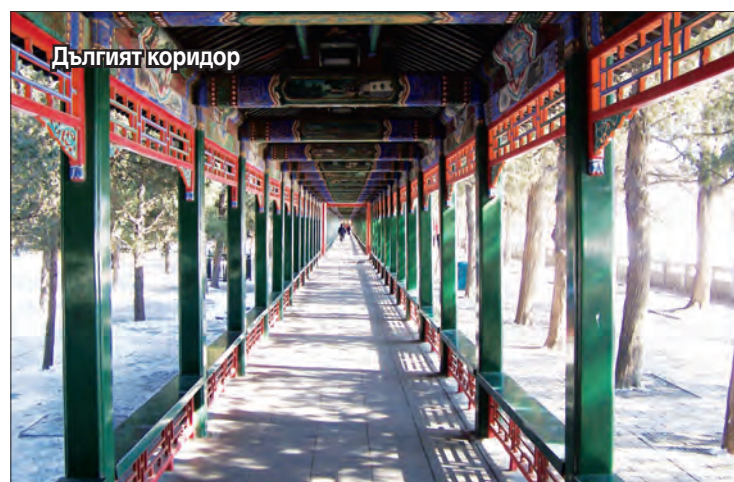
е показателен пример. Той не е просто защита от слънце или дъжд. Докато човек върви, гледката към езерото Кунмин се появява и изчезва на сегменти. Това е почти механизъм за дозиране на пейзажа.

В Летния дворец водата не е допълнение – тя е основният организиращ елемент.

Около три четвърти от площта е заета от езерото.

Кулата на аромата на Буда, намираща се на Хълма на дълголетие

Дългият коридор

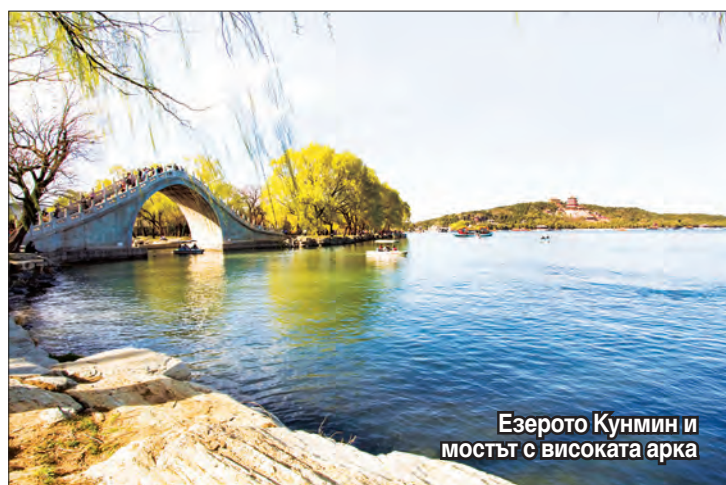

Залата на разсейващите облаци

Но по-важното е как то функционира. Водната повърхност създава разстояние. Тя разделя, но и свързва. Погледът преминава свободно през нея, но физическото придвижване изисква мостове и обходи. Това създава специфична динамика: виждаш повече, отколкото можеш да достигнеш веднага.

Мостът със седемнадесет арки

е класически пример за тази логика. Той не е най-краткият път между две точки,

Езерото Кунмин и мостът с високата арка

Павилионът Уънчан

Бронзовият павилион Баюен

а удължава маршрута, превръщайки преминаването в събитие. Формата му създава ритъм, който се възприема още от разстояние.

Островите в езерото също не са случайни. Те пренасят към митологични

представи за планините на безсмъртните. Но дори без да се познава символиката, тяхното разположение създава баланс в композицията – визуални „котви“, които стабилизират пространството.

За разлика от много други комплекси, тук сградите рядко доминират над пейзажа. Те са разположени така, че да изглеждат като част от него, а не като негов център.

Кулата на аромата на Буда

е изключение, но и тя не нарушава логиката. Позиционирана на хълма, тя служи като ориентир. Не привлича вниманието чрез размер, а чрез местоположението си.

Бронзовият павилион Баюен

пък е интересен контрапункт. Металната му конструкция го прави визуално по-тежък в сравнение с дървените постройки. Но именно това разнообразие създава материална сложност, която обогатява възприятието.

Летният дворец не е разделен строго на зони с една функция.

Административни, жилищни и религиозни пространства са в близост и често се припокриват.

Залата на добродетелта и дълголетие

например е официално място за срещи, но е разположена така, че да има визуална връзка с езерото. Това означава, че дори политическите действия се случват в контекст на пейзаж.

Жилищните зони, от друга страна, не са изолирани. Те са свързани чрез коридори, които едновременно осигуряват движение и рамкират гледки. Така всекидневното на обитателите постоянно преминава през серия от визуални сцени.

След допълнителните щети по време на Боксерското въстание (1899 – 1901) комплексът отново е възстановен.

Това поставя въпроса за автентичността: доколко едно място остава „оригинално“, когато е реконструирано многократно?

В случая на Летния дворец отговорът не е в материалите, а в принципите. Възстановяването следва исторически документи и традиционни техники. Но по-важното е, че се запазва

логиката на пространство – начинът, по който е организирано и възприемано.

От 1924 г. Летният дворец функционира като обществен парк. Това променя начина, по който се използва. Пространство, създадено за ограничен елит, става достъпно за масова публика. Това, от една страна, изисква туристическа инфраструктура, а от друга, необходимост да се запази оригиналният характер.

Летният дворец не е ценен само като исторически обект. Той предлага модел за мислене за пространство. В свят, в който природата често се третира като ресурс или фон, тук тя е интегрална част от културната система.

Страницата подготви
Гая КРУМОВА

Големите красиви надежди за по-добро бъдеще – в диалога САЩ и Китай

Висшият ръководител на ККП и КНР Си Дзинпин още през 2013 г. предложи идеята „Да създадем китайско-американски междудържавни отношения от нов тип“, при които „Китай и САЩ могат и са длъжни да вървят по нов път

Проф. Боян Дуранкев
пред Радио „Китай“

Съществува една много популярна книга, чрез която в университетите на Запад студентите и неспециалистите започват да навлизат в сложното първоначално възприемане на Китай – изследването на Хенри Кисинджър „За Китай“ (2011). Тя не е преразказ на историята на Китай, нито на неговата обособена специфика, а разкрива задълбочено отношенията между САЩ и Китай. Още в предговора, в който се подчертава че „Китай ще играе основна роля в света през XXI век“ и че „Китай се превърна в икономическа суперсила и главен фактор във формирането на глобалния политически ред“, Кисинджър е категоричен, че „взаимоотношенията между Китай и САЩ станали централен елемент в търсенето на световен мир и глобално благополучие“ (Кисинджър, 2012, с. 12). По този начин Кисинджър отхвърля настрани „зловещите перспективи на Студенатата война“.

Подобно разбиране се среща и от китайска страна. Висшият ръководител на ККП и КНР Си Дзинпин, който още през 2013 г. предложи идеята „Да създадем китайско-американски междудържавни отношения от нов тип“, при които „Китай и САЩ могат и са длъжни да вървят по нов път, различен от този в историята, които се характеризираха с противопоставяне и конфликти между Великите сили“, при които „благоприятното сътрудничество между Китай и САЩ ще послужи като баласт на световната стабилност и ще бъде катализатор за установяване на мир в целия свят“ (Си, 2024, с. 336 – 337).

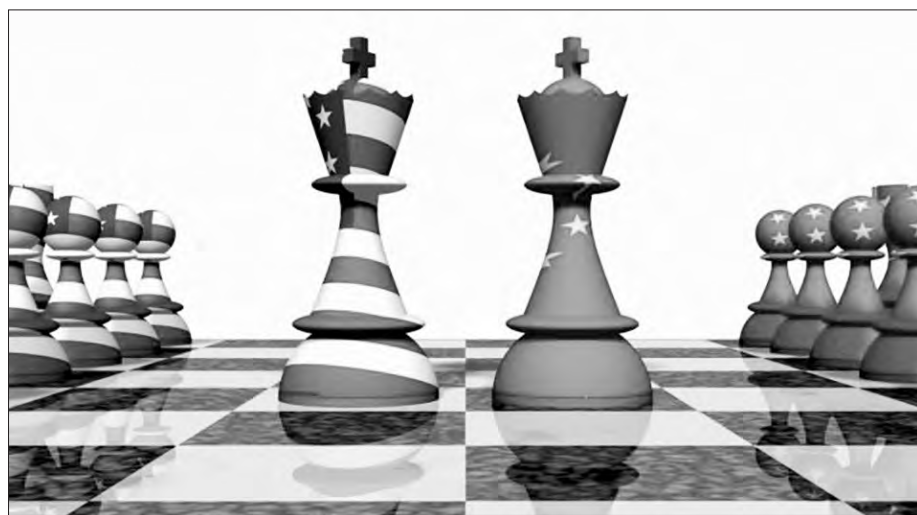
1. Трудният път на разбиране и взаимодействие през последното десетилетие

През последното десетилетие, въпреки общото разбиране за необходимостта от поддържане на сътрудничество между двете суперсили, американско-китайските отношения на практика периодично се влошаваха и кулмативно губеха доверие, вместо да постигнат устойчиво подобрение.

Не става дума за „постоянно влошаване“, а за циклична ескалация на отношенията – те периодично се стабилизираха тактически (при взаимни срещи, с различни договорки), но структурно вървяха към по голямо напрежение. Сътрудничеството беше

признато като необходимо, но ограничено на практика. И двете страни говореха за нуждата от сътрудничество (за климатичните промени, взаимната търговия, пандемията), но в ключови зони – технологии, сигурност, геополитика – доверието системно намаляваше. Влошаването беше частично и секторно, но водено най-вече от САЩ и натрупващо се чрез търговски конфликти, технологично „ограждане“, по повод на Тайван и Южнокитайско море, чрез взаимни санкции и ограничения. При Тръмп 1.0 конфликтът започна и беше шумен, при Тръмп 2.0 конфликтът се институционализира и стана по тих, но по-дълбок.

И понеже ставаше дума за отно-

шения между суперсили, определящи бъдещето на света, всички останали страни и блокове наблюдаваха с тревога тези геополитически търкания. В частност, за Европейския съюз – който се намира между стратегическата сигурност със САЩ и икономическата взаимозависимост с Китай – сложността на поддържане на взаимноизгодни отношения бе огромна, понеже се наложи трудно да балансира, вместо да избира една ота посока. САЩ настояват за стопроцентова лоялност, Китай – за открита и честна търговия, а ЕС се опитва да запази и двете. По този начин нараства големият риск Европейският съюз да остане регулаторна сила без геополитическа и геоекономическа тежест, ако този баланс се превърне в безкрайно колебание.

Именно по тази причина не само Европейския съюз, но и всички други страни по света със загриженост, но и с надежда, наблюдават отношенията Китай – САЩ, очаквайки по-добри перспективи.

2. Инициативите на Китай за глобално развитие, глобална сигурност и глобално управление

В опити да реши глобалните проблеми и да затопли отношенията не само със САЩ, през последното десетилетие Китай изгради цялостна алтернативна рамка за глобално управление, която не е една инициатива, а пакет от взаимно допълващи се визии. Те са отговор на два ясно развиващи се процеси: от една страна, ерозията на следвоенния либерален ред, воден от САЩ и защитаван от ЕС и

останалите страни от Запада; от друга страна, усещането в Глобалния юг, че международната система работи „за малцина“ чрез дефинирани от Великите сили правила, въвеждани санкции и ограничения извън международното право.

Първата от тези китайски инициативи бе Инициативата за глобално развитие (Global Development Initiative – GDI), обявена през 2021 г. от Си Дзинпин на най-високо световно равнище – в ООН. По своя смисъл тя е подкрепа и обогатяване на Целите за устойчиво развитие (SDGs), но с „китайски средства“. Основната идея е че развитието е първично човешко право и ключ към стабилността. Китай твърди, че без икономическо развитие няма национална и глобална сигурност, че без развитие на инфраструктурата – няма стабилни и качествени институции, че без нарастващи и достойни доходи – няма истинска демокрация. Затова Инициативата за глобално развитие се фокусира върху практически, измерими области: борбата с бедността, продоволствената сигурност,

да се посочи активната дипломатическа роля на Китай в Близкия изток и Африка.

На трето място ще посочим Китайската визия за глобално управление (Global Governance – GG), която не е разписана програма, а философия за сложния свят, в който живеем. Основна теза на визията е, че светът е твърде разнообразен за един „универсален“ модел. Т. е. налице е вече многополюсен свят, който изисква реформи на структурата и функциите на ООН, МВФ, Световната банка, в които да се чува по силно гласът на Глобалния юг, за да се постигне „демократизация на международните отношения“. Казано по друг начин, според Китай демокрацията е контекстуална, не универсална; стабилността е по-важна от процедурите; редът предхожда свободата.

Тези китайски инициативи се посрещат в страните от Глобалния юг най-често позитивно и като съдържа телна съществена алтернатива на западните условия и правила, понеже постигат бързи резултати чрез реални проекти. Обратно, на Запад на тези проекти се гледа скептично, критично и дори много подозрително, понеже се възприемат като печеливши за Китай конкуренция за влияние и за „мекото подкопаване“ на либералния ред и разписаните от Запада „правила“. Същевременно повечето народи (включително народите на Запад!) и междудународни институции гледат благосклонно на подобни инициативи, понеже те по своя характер са глобално предпочитани, а не са с еднозначен бенефициент. Например Институтът Worldwatch във Вашингтон отдавна настоява също за преразглеждане на световната сигурност (Worldwatch Institute, 2005) – това е положително за Запада, понеже е от „западен“ институт; когато същото е от китайски източник – не се гледа толкова положително.

Споменаваме тези взаимосвързани китайски инициативи, понеже те вероятно ще бъдат обсъждани в бъдеще при предстоящи контакти на най-високо равнище.

3. Какво да се очаква в бъдещите отношения между Китай и САЩ?

Както посочихме по-горе, при Тръмп отношенията с Китай преминаха от изненадващи ходове към постоянство – а това прави съществуващата конфронтация по предсказуема, но не и по лека.

Може обаче да се очаква при среща на най-високо равнище да бъдат поставени на дневен ред два типа въпроси: глобални и междудържавни (Китай – САЩ).

Между САЩ и Китай, въпреки ожесточената конкуренция, съществуват няколко ключови глобални въпроса, по които те не само могат, но и трябва да си сътрудничат. Основното предизвикателство е, че политическото напрежение често възпрепятства съвместните действия. В момента отношенията са в състояние на „крехка стабилност“, където двете страни търсят прагматични решения, но също така се подготвят за дългосрочно съперничество, като се сключат „делки“ (по любимата терминология на Тръмп).

Три са основните глобални теми, които могат да бъдат поставени на масата на преговорите.

Първо, за климатичните промени и зелената енергия – това е най-обещаващата област за сътрудничество.

Двете държави са най-големите емитери на въглероден диоксид в света, като заедно формират почти половината от глобалните емисии. Никой климатичен проблем не може да бъде решен без съучастие, а без тяхното сътрудничество всякакви глобални споразумения за климата са обречени на провал. Те могат да си партнират в разработването на технологии за чиста енергия (слънчева, вятърна, батерии), въпреки че в момента Китай има значително предимство в тяхното производство.

Второ, за глобалната търговия, развитието на икономиките и критичните минерали. Въпреки че по тези въпроси конкуренцията е най-ожесточена, именно икономическата зависимост принуждава двете страни да преговарят. Търговските войни от 2025 г. насам нанесоха щети и на двете икономики, което доведе до търсене на „управлявано разкачване“ на взаимната зависимост. В началото на 2026 г. преговарящите обсъждаха създаването на „Съвет по търговията“ и „Съвет по инвестициите“, които да намират сектори за растеж, без да се застрашава сигурността на никоя от двете страни. Ключовите теми от взаимен интерес тук са критичните минерали и селскостопанската продукция. Както е известно, Китай доминира веригата на доставки на редкоземни елементи (необходими за електроника, батерии, изтребители), което тревожи САЩ, като вероятно ще се преговаря за „разхлабване“ на достъпа за американската индустрия. На свой ред Китай вероятно ще разшири ангажмента си да купува милиони тонове американска соя, което подпомага фермерите в САЩ и осигурява храна на Китай.

Трето, за глобалното здравеопазване и бъдещите пандемии. Въпреки че интересът към тази тема намаля след ограничаването на COVID-19, тя остава критична. Доказа се, че вирусите не признават граници и че пандемии нанасят огромни икономически щети и на двете държави. Превенцията и ранното реагиране са в техен взаимен интерес. Проблемът е, че Световната здравна организация (СЗО) е в криза след оттеглянето на САЩ, което доведе до забавяне на проекти за борба с туберкулоза, малария и ХИВ/СПИН в развиващите се страни. Това създава вакуум, който Китай би могъл да запълни, но без координирани усилия със САЩ и други развити страни ефективността ще пада.

За разлика от горните три теми, където има почва за компромис, въпросите на сигурността и идеологиите са основната пречка пред всяко двустранно сътрудничество.

Именно тук се крие най-големият риск за мирното съвместно съществуване и за нарасналото напрежение между Китай и САЩ. Бъдещето на отношенията ще зависи от способността да се удължи списъкът с партньорства и да се съкрати списъкът с проблеми. Докато по икономиката и климата могат да се правят сделки („трансакционен мир“), по въпросите на сигурността и технологиите те се подготвят за дълга битка и тежки преговори. Успехът се крие в това да се конкурират ожесточено, но без да преминават червените линии, които биха довели до директен конфликт.

Що се отнася до основните сфери на двустранните отношения, то тук вероятно също ще се постигнат взаимноизгодни „сделки“, особено в икономическо и търговско отношение, вероятно ще се премине от „търговска война“ към „трансакционен мир“. След провала на американската тактическа търговска война (с митата), фокусът се измества към сключване на конкретни сделки и временно замразяване на ескалацията. Американският

министър на финансите Скот Бесент вече потвърди, че Китай е изпълнил задълженията си по търговското споразумение с президента Тръмп, включително за мащабни покупки на американска селскостопанска продукция (като соя), което създава основа за относително стабилни търговски отношения през 2026 г.

Същевременно може би ще се наблюдава „стратегическа пауза“ в чип войната. Най-важният маркер за стабилност е решението на САЩ да отложат новите мита върху полупроводниците до средата на 2027 г. Тази „стратегическа пауза“ е договорена по време на срещата на върха в Пусан (Южна Корея) в края на 2025 г., като целта е да се предотврати незабавен инфлационен шок за глобалното автомобилно производство и електрониката, които разчитат на чипове. Забраните ще се заменят със система за „условен контрол“ (наречена Trump AI Controls).

Високите технологии и военната сфера ще останат основното поле на съревнование, но методите ще се променят. От една страна, САЩ ще продължават да инвестират в „цифрово-индустриален комплекс“ и да възпрепятстват китайския достъп до най-чувствителните технологии (като се вижда от казуса с холандската компания Nexperia, собственост на китайска фирма, от която бяха отнети правата на глас). От друга страна, Китай ще демонстрира независим технологичен напредък – от алгоритмичните иновации на AI модела DeepSeek до разработката на собствени висок клас чипове и шесто поколение изтребители, което принуждава САЩ да преосмислят стратегията си на пълна блокада. И двете страни ще търсят постигане на военен баланс и взаимно възпиране.

Въпреки общия оптимизъм за взаимноизгодни резултати при среща на най-високо равнище между Китай и САЩ през 2026 г., съществуват две основни точки на нестабилност, които биха могли бързо да влошат отношенията: това са 2-те „Т“.

Първото „Т“ е Тайван, която остава най-опасната зона на противоречия.

Въпреки че самият Тръмп проявява по-малко идеологическа обвързаност с темата, Конгресът на САЩ прие законопроектът PROTECT Taiwan Act, който предвижда изключването на Китай от ключови глобални финансови институции (като G20 и Банката за международни разплащания), ако възникне заплаха за Тайван според определението на Вашингтон. Междувременно Китай засилва военните си учения около острова и настоява за „пълно национално обединение“. Това създава потенциал за сериозна ескалация.

Второто „Т“ е самият Тръмп.

Тръмп е често непредсказуем или поне много трудно предсказуем. Ситуацията в САЩ и предстоящите избори може да го насочат да предпочете „по-твърди“ и забележими, но неочаквани за никого решения.

Summa Summarum.

До края на 2026 г. ни очакват „хладни отношения“ с по-малко идеологически борби и с повече пазарлъци. Вместо „нова студена война“ виждаме прагматичен, макар и остър, диалог, в който икономическата взаимозависимост временно заглушава стратегическото съперничество. Бъдещето зависи от това дали двете страни ще успеят да направят заедно няколко крачки напред в посока на глобалната сигурност и взаимното зачитане. Ако успеят, 2026 г. може да бъде година на „управлявана стабилност“. Ако не – 2027 cliff („Ръбът през 2027 г.“), за който предупреждават отдавна редица анализатори, остава реална опасност.

Китай отбелязва своя 11-и ден на космонавтиката

Екипажът на мисията „Шънджоу-21“, намиращ се на борда на китайската космическа станция „Тиенгун“, изпрати видео послание към Китай по случай 11-ото издание на китайския Ден на Космоса

На 24 април 2026 г. Китай отбелязва своя 11-и ден на космонавтиката, който съвпада с историческия 70-годишен юбилей на космическата индустрия на страната, основана през 1956 г. Празникът е посветен на изстрелването на първия китайски спътник „Дунфанхонг-1“ (Dong Fang Hong 1/DFH-1) през 1970 г.

По повод празника в Чънду, провинция Съчуан, се проведе специално събитие, посветено на изследването на Космоса.

Беше представена информация за най-новите постижения на китайската космическа програма. Те включват изследване на дълбокия Космос, търговски космически полети и изучаване на проби от лунна почва, върнати на Земята от мисията „Чанъ-5“.

Бяха обявени и планове за изстрелване на мисията „Тиенуън-3“ до Марс през 2028 г. и за връщане на проби от марсианска почва на Земята до 2031 г. Експерти от Китайската академия за космически технологии споделиха своите очаквания за бъдещото развитие на космическата програма.

Хоу Йонцин, експерт от Китайската академия за космически технологии, каза: „В бъдеще към нашата космическа станция може да бъдат прикрепени допълнителни модули, което ще разшири възможностите ни. Освен това възнамеряваме да подобрим роботизираната

ръка, така че тя да може да изпълнява по-сложни задачи.“

Шао Лимин, експерт от Китайската академия за космически технологии, каза: „Това, което най-много очаквам, е изстрелването на пилотиран космически кораб от ново поколение. Той ще революционизира транспортирането на тайконавти между Земята и Космоса. Очаквам с нетърпение и по-нататъшното развитие на лунната мисия. През последните две години е постигнат огромен напредък в тази област. Вярвам, че китайците ще кацнат на лунната повърхност много скоро.“

Екипажът на мисията „Шънджоу-21“, намиращ се на борда на китайската космическа станция „Тиенгун“, изпрати видео послание по случай 11-ото издание на китайския Ден на Космоса.

Командирът Джан Лу пожела успех на националната космическа програма и насърчи младите хора да следват мечтите си. Най-младият астронавт в екипа, У Фей, сподели своята лична вдъхновяваща история, която му е давала насока за развитие от ранна възраст. През октомври 2003 г., като дете, наблюдаващо завръщането на космическия кораб „Шънджоу-5“, той написва едно просто желание на лист хартия: „Искам да отида в Космоса.“ През октомври 2025 г. той беше представен като член на екипажа на „Шънджоу-21“, превръщайки детската си мечта в реалност.

Покана за участие в мисията „Сихъ-2“

Наскоро Китайската национална космическа администрация (CNSA) обяви възможности за международно сътрудничество в мисията за наблюдение на Слънцето „Сихъ-2“, като покани международни партньори да участват в проекта за подобряване на разбирането на човечеството за Слънцето.

На церемонията по откриването на 11-ия ден на Космоса в Китай в Чънду, столицата на провинция Съчуан, Югозападен Китай, CNSA обяви намерението си да предостави приблизително 15 кг полезен товар на мисията „Сихъ-2“ за международно сътрудничество. Подробни технически спецификации са достъпни на уебсайта на CNSA.

Сондата „Сихъ-2“ е планирана да бъде изстреляна към точката на Лагранж L5 на системата Слънце – Земя. Тази точка, разположена на приблизително 150 милиона километра от Земята, предлага уникални предимства за изследване и наблюдение на космическото време.

Целта на мисията за наблюдение на Слънцето „Сихъ-2“ е да проучи характеристиките и еволюцията на магнитните полета в зоната на слънчевата активност, да изясни триизмерната структура и механизмите на слънчевите изригвания и да хвърли светлина върху това как те се разпространяват и влияят на Земята, като по този начин осигури навременни ранни предупреждения и точни прогнози за космическото време.

Промените в природата през сезоните налагат да се коригира и начинът на хранене

Според една китайска поговорка, ако пием лекарства, но не обръщаме внимание на това с какво и как се храним, само губим времето на лекаря. Правилно подбраният хранителен режим е важен както за поддържането на доброто здраве, така и за възстановяването след заболяване.

Идеята, че не билките, а това, с което се храни човек всеки ден, е най-доброто му лекарство, се зародила още в дълбока древност и за китаеците се превърнала в основа на лечебното хранене. В него са залегнали принципите на китайската медицина за жизнената енергия Ци, Ин и Ян, както и петте елемента.

При избора на храна трябва да се вземат под внимание различни фактори, като състоянието на организма, особеностите на климата и мястото, където живее човек, и т. н. От съществено значение също е да се следват промените в природата през всеки сезон и менюто да се коригира в съответствие с тях.

Зимата

Зимата обикновено се свързва с края, завършка на поредния жизнен цикъл в природата. Тя обаче е и подготовка за новото начало през пролетта. Това е време за оттегляне и почивка, когато доминира Ин енергията.

Зимата се свързва с бъбреците, черния цвят и страха. Макар и природата да изглежда в застои, всъщност през този сезон протичат активни процеси в дълбините под повърхността и се трупат енергия за новия цикъл. През зимата е желателно да се възползваме от лечебните сили на съня, да се обличаме топло и да пазим от изстиване гърба, кръста, врата и ходилата.

Затоплящите организма храни и тези, богати на хранителни вещества, ще ни помогнат да устоим на студа и да подсилим тялото. Такива са телешкото, овчето и пилешкото месо, кореноплодните растения и ядките. Храната е желателно да се приготвя на бавен огън и по-продължително. По този начин вероятно част от витамините ще бъдат загубени, но на организма ще му бъде по-лесно да усвои така приготвеното ястие и няма да се налага изразходването на излишна енергия за този процес.

Зимата е време, когато трябва да обърнем по-специално внимание

на бъбреците. Затова е желателно да добавим храни с черен цвят като черен ориз, черен сусам, черна соя, като и сладък картоф, боб и др. През зимата е препоръчително да се избягва прекалено мазната, солена и сладка храна, да се яде по малко, но на често.

През студения сезон на годината енергията трябва да е насочена навътре, да се прекарва повече време в спокойни занимания като четене, писане или медитация, за да се укрепят тялото и духа.

Пролетта

Пролетта е време за оживление след дългата зима. Денят расте, а с него и Ян енергията в природата се увеличава. За да сме здрави през цялата година, през този сезон трябва да поддържаме доброто настроение. Пролетта е подходящо време да се отървем от зимната летаргия, да раздвижим тялото с дълги разходки на чист въздух сред природата, да се избавим от всичко, което се е натрупало през зимата – както физически, така и емоционално.

Този сезон за китайската медицина е свързан с черния дроб, зеления цвят и гнева. Затова се смята, че справянето с всяко чувство на гняв, обида или разочарование през пролетта ще освободи енергийните блокажи в черния дроб.

За събуждането и изчистването на тялото през този сезон са полезни плавните упражнения, като тайдзицюан и цигун особено ако се изпълняват навън сред природата.

За пролетта не са подходящи киселите, лютите и силно затоплящи храни. За предпочитане са пресните зеленчуци и плодове, които започват да зреят, например зеленият

лук, репичките, спанакът, глухарчето, коптивата. Тъй като през този период на годината енергията се движи нагоре и навън, храните, които избираме, също е желателно да стимулират движението й в тези посоки. Такива са например зелето, сладкият картоф, морковите и цвеклото.

Лятото

Лятото е време за растеж и развитие, дните са дълги, слънчевата светлина в изобилие, а енергията в природата е най-мощна. Това е сезонът на сърцето, червения цвят и радостта. В древността хората ставали с изгрева на слънцето и си лягали със залеза. Те се хранили с това, което расте през горещите дни на годината – пресни плодове и зеленчуци. Освен това намирали време да са заедно със семейството и приятелите, за да укрепят енергията на сърцето. Всичко, което правим през лятото, трябва да е опит да добавим повече радост в живота. В същото време храната трябва да е приготвена така, че да съхрани своята свежест и да се усвоява лесно от организма.

Салатите са идеални за лятото, но в тях трябва да се добавят подправки или продукти с лют вкус като зелен лук, горчица, джинджирил, за да се балансират Ин и Ян енергиите. В големите жеги мазните и тежки храни трябва да се изключат от менюто, защото те допълнително затрудняват храносмилането. От месата е желателно да се отдаде предпочитание на рибата и морските продукти, защото те разхлаждат организма.

Вкусът на лятото е горчивият. Храните от тази група отстраняват излишната топлина и влага от

тялото, облекчават възпаленията, стимулират движението в червата, успокояват сърцето. Такива са например целината, марулята, зеленият чай.

Есента

Есента е период на оттегляне. Тя е преходен сезон, когато енергията Ян намалява, а Ин расте, температурите се понижават, всичко живо в природата постепенно замира и се подготвя за зимата. В същото време обаче идва краят на летните жеги и е време да се събере реколтата.

Есента е време да се избавим от старото и да освободим място за новото. Тя е подходяща за почистване и пренареждане, за да може през зимата да „посеем“ семената за новия годишен цикъл. В емоционален план е важно да се освободим от обидите, които ще ни помогне да сме по-силни душевно и физически.

В китайската медицина есента се свързва с белите дробове, белия цвят и мъката. Затова в менюто е полезно да се добавят храни с бял цвят, да се ограничат студените напитки и ястия, да се добавят повече топли и укрепващи организма продукти, предимно със сладък и кисел вкус, например ябълки, грозде, маслини, тиква, кестени, круши, мушмули, мед. Полезни са и лютите на вкус храни, които укрепват белите дробове, например джинджирил, ряпа, чесън.

Изключително подходящи за есента са кашите и супите. Те се усвояват лесно от организма и подсилват Ин енергията. Препоръчват се каши от зърнени храни като ориз, овесени ядки, просо, елда, царевича.

Зоните за обслужване на магистралите се превръщат в нов двигател за стимулиране на местното потребление

Много от зоните за обслужване на магистралите печелят популярност и стават нови туристически дестинации и нов двигател на местната икономика.

Като пресечка на националната магистрала G318 и скоростната магистрала Я'ан-Кандин, тази сервизна зона в провинция Съчуан е последната за снабдяване преди влизане в Сидзан (Тибет) и отправна точка за безброй туристи, пътуващи самостоятелно и поемащи по „най-красивия маршрут“. Влизайки в сервизната зона, няма да откриете традиционния образ на временна спирка за „използване на тоалетната и закупуване на полусготвени спагети“, а по-скоро оживена туристическа дестинация с дълги опашки за снимки. Данните показват, че среднодневният обем на трафика тук надхвърля 10 000, а процентът на влизане по време на празници достига до 50%. Културният и креативен магазин в сервизната зона се нарича „318-та лаборатория за културни продукти“. Магазинът редовно предлага над 60 артикула, а освен традиционните стикери за автомобили и суитшърти с качулки, дори кислородните бутилки се превръщат в нови бестселъри, генерирайки годишен приход от три до четири милиона юана.

В края на 2019 г. зоната се разшири от 3600 кв. метра на 5700 кв. метра, добавяйки нови потребителски бизнеси и места за снимане

за туристите. Средното време на престой и приходите на клиентите в обслужваната зона се удвоиха. Тук се предлагат всякакви храни. Най-популярната сергия е тази за картофи, чиято цена от 10 юана е създала легендарен годишен приход на 3 милиона юана.

На 20 юли 2025 г., с официалното откриване на пункта за събиране на пътни такси, тази обслужваща зона премахна физическите бариери между магистралата и местната икономика. Пешеходният надлез, наречен „Мостът на дъгата“, действа като връзка, свързваща затворената обслужваща зона с околните окръзи и градове. Данните показват, че обслужващата зона изпраща средно 50 хиляди пътници до околните райони всеки месец, увеличавайки продажбите на местни селскостопански продукти с близо 8 милиона юана годишно, превръщайки се в

ярък пример за „транспорт + съживяване на селските райони“. Според статистиката на Китайската асоциация за магистрала и транспорт, 79 зони за обслужване на магистрала в цялата страна са избрани като „препоръчани зони за обслужване“.

В окръг Байцяо, провинция Гуандун, зона за обслужване, включваща елементи от личи, също при-

влича голям брой туристи. Статистиката показва, че от май до декември 2025 г. зоната за обслужване е посрещнала над 4,6 милиона посетители със среден престой от 92 минути, генерирайки общи приходи от 45 милиона юана. Със своята тематична поща за личи и интерактивната зона за куклен театър на окръг Гаоджоу, зоната за обслужване се превръща в денонощна

витрина на културата в южен Гуандун. Сред ослепителния набор от местни продукти, кората от мандарини от Хуаджоу се откроява благодарение на уникалната си лечебна стойност и ентусиазираните дегустационни сесии. Същата оперативна зона в град Хуаджоу би генерирала приблизително 200 хиляди юана годишни продажби, докато в рамките на зоната за обслужване продажбите могат да достигнат над един милион юана. Това демонстрира търговската стойност на зоната за обслужване като „златна порта“.

Тази обслужваща зона беше първата в Гуандун, която откри лентата за електрически превозни средства, позволявайки на пътниците директно да излизат от обслужваната зона към близките села, градове и туристически атракции. Лентата е донесла местни продукти от нематериалното културно наследство и е изнесла специализирани продукти като личи. Обслужваната зона пренасочва пътническия трафик по магистралите към околните села и градове, превръщайки ги от просто „преминаващи“ в „престояващи“, като по този начин значително увеличава БВП на околните градове и села.

В момента в Китай има над 8000 зони за обслужване, които сформират най-голямата мрежа на магистралите в света. Промените и системната трансформация на услугите в зоните води до нов начин за стимулиране на потреблението и местната икономика.

В Пекин се откри Център за аерокосмически науки с интерактивни преживявания за деца и тийнейджъри

В Пекин отвори врати нов голям център за космическо образование, който предлага на младите хора възможност да се запознаят отблизо с космическите постижения на Китай и да погледнат отвъд тях.

Пекинскийят център за космически науки, разположен в огромен търговски комплекс в район Чанпин в северозападната част на Пекин, е проектиран да запълни празнината във висококачественото космическо образование в Китай, съобщи вестник Science and Technology Daily.

С площ от 3700 квадратни метра центърът е насочен към посетители на възраст от 6 до 16 години, като съчетава автентични космически технологии с интерактивни забавления.

Мястото е структурирано около шест тематични зони, които следват логическата хронология

на човешкото космическо изследване. Една от най-популярните атракции вероятно ще бъде реплика

в реален размер на основния модул на космическата станция „Тиенгун“.

До нея зона за преживяване на лунната повърхност позволява на гостите да облекат костюм за кацане на Луната, да управляват симулиран луноход и да наблюдават панорамен модел на марсианското време.

На място са построени четири специализирани аерокосмически лаборатории, оборудвани с изведена от експлоатация, но автентична изследователска апаратура, използвана за учебни цели.

Съдържанието на този център е разработено под надзора на уважавани институции като Лабораторията за изследване на дълбокия космос и Пекинский институт за космически науки и технологии.

Страницата подготви
Мира ЯВАШЕВА

Градските библиотеки хранят духа на града, обогатяват душите на хората

Четенето е важен път за придобиване на знания, развитие на мъдростта и възпитание на морал. То носи просветление, помага да се изграят благородни идеали и да се култивира възвишен дух

В днешния забързан живот хората, повече от всякога, се нуждаят от тихо кътче, където да се успокоят и да разговарят със сърцето си. През последните години, с неуморното развитие на новите обществени културни пространства, в различни градове на Китай се появиха градски библиотеки и културни клубове за четене. Те не само предлагат по-удобни услуги за заемане и връщане на книги, но и възпитават духа на града, превръщайки се в „духовни зарядни станции“ за съвременния човек.

Изграждане на „15-минутен кръг за четене“

В градската библиотека край езерото Айлиен в град Хъджоу, Гуанси-джуанския автономен регион, книгите са наредени, столчетата са удобно разположени, а модерните съоръжения като автоматизирани терминали за заемане, връщане и карта за читател, както и автоматични уреди за дезинфекция на книги, са напълно осигурени. Г-жа Лиу, пенсионирана учителка, която живее наблизо, идва почти всеки следобед. Тя споделя: „Преди трябваше да пътувам с автобус до центъра, за да чета, а сега просто се

разхождам. Тук е светло, тихо и наистина ми помага да се потопя в четенето“.

„Всички книги в градските библиотеки могат да се заемат и връщат в главната библиотека на Хъджоу, което преодолява последната миля от услугите за четене за всички“, обясни г-жа Джан Сяойен, отговорник на отдела за книгообмен в библиотеката. Към момента библиотеката е изградила 37 центъра за четене, обхващащи градските и околните квартали, с общо 35 538 тома книги и годишен оборот от над 150 000 читатели, постигайки покритие на

основните градски и селските райони и квартали.

В град Дзинан, провинция Шандун, 70 библиотеки са вградени в квартали и търговски зони, отворени са 24 часа, предлагат

библиотечни услуги, а се превръщат в ключови компоненти на системата за градски обществени културни услуги и важна основа за изграждането на духовна цивилизация.

детето се забавлява, а аз мога да почета любимите си книги. Уикендите са наистина приятни“.

Библиотеката в Дзинан създаде „Нощно училище за всички“, предлагащо над 220 безплатни курса по калиграфия, нематериално културно наследство, психология и други предмети в 43 учебни центъра, обслужвайки над 270 000 души. Програмистът Ли каза: „През деня само гледам компютъра, а вечер идвам в библиотеката на курс и цялата ми умора изчезва. Животът ми вече не се свежда само до работа и прибиране вкъщи“.

Обогатяване на „културния дух“ на града

Градските библиотеки не само обогатяват свободното време на хората, но и незабелязано прекрояват междоличностните отношения, моралните ценности и духа на града.

В град Наннин, Гуанси-джуанския автономен регион, има две библиотеки „Лидзян“. Едната се намира в историческия квартал „Сандзие Лянсян“, а другата – в модерния район Усян, пълен с небостъргачи. Ю Юенюен, отговорник на книжарницата, казва: „От самото начало не искахме да правим традиционна книжарница, а искахме да създадем нещо като „културен хол на града“.

Двата обекта са с различни концепции – този в стария квартал е вкоренен в местната култура, позволявайки на хората да се докоснат до градския дух в древните улици. А новият обект е насочен към младите хора, привличайки ги към четенето с модерна и свежа среда.

„Да накараме хората не просто да влязат да четат, а да искат да останат и да се връщат отново и отново – това е истинската жизненост на новите обществени културни пространства“, казва още тя.

Аджией, роден през 90-те години на миналия век, е намерил много приятели в библиотеката близо до дома си. „Когато не работя извънредно, прекарвам времето си тук. Срещнах много хора с общи интереси. Разменяме си мисли и идеи, споделяме впечатления от книгите и това винаги носи нови прозрения“, казва той.

От една библиотека до цял град, от четенето на човек до духовното сродство на много хора – обществените културни пространства по тихия начин възпитават характера на един град и обогатяват душите на неговите жители.

Страницата подготви
Красимира ИВАНОВА

Боксофисът в дните около 1 май надмина по стойност миналата година

Според данни на интернет платформи към 20:00 ч. на 5 май пекинско време общите приходи от боксофиса по време на почивните дни около 1 май достигат над 750 милиона юана, което е повече от отчетените 747 милиона юана година по-рано.

Общият брой зрители надхвърля 20,6 милиона, а прожекциите са повече от 2,37 милиона. И двата показателя отбелязват ръст спрямо същия период на миналата година.

По време на празничните дни на екран излязоха над 10 нови филма. Те обхващат различни жанрове, включително трилъри, екшън, драми и анимация.

Настоящата година е обявена за година на стимулиране на филмовата икономика. Предвижда се отпускането на най-малко 1,2 милиарда юана субсидии за насърчаване на зрителите. До момента финансовите институции и билетните

платформи са предоставили над 350 милиона юана субсидии, които са генерирали повече от 2,96 милиарда юана приходи.

Китай грабна всичките 9 златни медала на Световното по скокове във вода

Китай грабна миналата седмица всичките девет златни медала на Суперфинала на Световната купа по водни спортове за 2026 година, след като Чън Дзя и Бай Юмин съответно спечелиха последните две дисциплини в последния ден на състезанието. Финалът се проведе в Пекин.

В дисциплината 3-метров трамплин за жени 21-годишната Чън Дзя запази титлата си с 374,40 точки, само с 1,35 точки пред сънародничката си Чън Иуън, докато австралийката Мадисън Кини се класира трета.

„Битката беше много оспорвана, но всъщност не обрмна много внимание на табло. Просто се опитах да стигна до върха“, каза след победния скок Чън Дзя. Тя и олимпийската шампионка Чън Иуън спечелиха титлата в синхронните скокове на 3 метра за жени.

26-годишната Чън Иуън сподели: „По принцип бях доволна от представянето си, но открийх и някои детайли, които се нуждаят от подобрене. На настоящия етап от кариерата ми може да се чувствам затруднена на моменти, но знам, че трябва да запазя стабилно мислене, за да се движа напред в правилната посока“.

По-късно през деня Бай Юмин се изправи срещу мексиканеца Рандал Уиларс Валдес, за да си осигури златото на 10-метрова платформа за мъже с 542,95 точки. Уиларс Валдес отбеляза 538,15 точки, а китаецът Лиан Дзундзие остана с бронза.

Индивидуалните състезания на Суперфинала следват формат „един срещу друг“, който беше въведен миналата година. Първите 12 скачачи във всяка дисциплина са разделени на

Златната медалистка Чън Дзя (в центъра) от Китай, сребърната медалистка Чън Иуън (вляво) от Китай и бронзовата медалистка Мадисън Кини от Австралия по време на награждаване на финала от 3-метров трамплин за жени

Китайката Чън Дзя се състезава на финала на 3-метровия трамплин за жени на Суперфинала на Световната купа по водни спортове за 2026

шест двойки въз основа на тяхното класиране. Всеки спортист избира три скока, за да се изяви в състезанията „един срещу друг“, а състезателят с по-нисък резултат във всяка двойка се елиминира. На полуфиналите останалите шестима състезатели по гмуркане са разпределени в две групи, като първите двама от всяка група продължават към финала.

Китайците Уан Дзонгуан и Дзян Линдзин бяха обявени за най-добър мъж и най-добра жена на Световната купа тази година.

Китайският състезател У Идзъ спечели Световното по снукър

Едва 22-годишният У Идзъ стана вторият китаец, спечелил Световното първенство по снукър след триумфа на Джао Синтон миналата 2025 година, побеждавайки англичанина Шон Мърфи с 18 – 17 в зала „Крусибъл“ в Шефилд, Великобритания.

Във финалния мач младежът победи дългогодишния играч на снукър, британеца Шон Мърфи.

Родителите У Идзъ присъстваха на мача и на награждаването на сина им. „Те са истинските шампиони от момента, в който се посветих на снукъра.“

Баща ми винаги е бил моя компания, майка ми също премина заедно с мен през възходи и падения през последните години. Те са и винаги ще бъдат моята мотивация“, каза У, който се премести да живее в Шефилд на 16-годишна

възраст, където дълго време е обитавал с баща си малка стая под наем.

У Идзъ поведе рано с 3:0, преди Мърфи да се справи, за да изравни резултата в първата сесия на 4:4.

Пробиви обаче от 103,89 и 91 помогнаха на У да установи преднина от 10:7 след втората сесия, преди Мърфи да спечели пет поредни фрейма (части от играта). След това китаецът доминираше в следващите три фрейма, като успя да поведе с малка преднина от 13:12 в последната сесия.

„Искам да поздравя У. По-рано този сезон казах, че един ден той ще бъде световен шампион. Не обичам да съм прав. Жалко е, че е днес!“, пошегува се Мърфи, който спечели единствената си титла през 2005 г., преди да завърши втори в следващите си четири финални участия през 2009, 2015, 2021 година и днес.

У Идзъ беше сред рекор-

22-годишният световният шампион по снукър за 2026 година У Идзъ позира с трофея, загърнат със знамето на КНР след победата му във финалния мач срещу британеца Шон Мърфи на Световното първенство по снукър за 2026 г., Шефилд

дните 11 китайски играчи в „Крусибъл“ тази година, включително пионерът в снукъра Дин Дзонхуей, първият азиатски финалист през 2016 г., и защитаваният титлата си шампион Джао Синтон, първият носител на азиатска титла.

У победи Лей Пейфан,

Марк Селби и Хосейн Уафаей в първите три рунда и стигна до финала по драматичен начин, като надделя над Марк Алън със 17 – 16 на полуфинала, след като Алън пропусна черната топка в 32-рия фрейм.

Страницата подготви Любомир МИХАЙЛОВ

София, 1000
ул. „Г. С. Раковски“ 99
Тел.: +3592 944 1026
Имейл: kitai.dnes@gmail.com
Уебсайт: www.kitajdnes.com

ИЗДАТЕЛ
Проф. Светлана ШАРЕНКОВА
Управител на
ИК „ЗЕМЯ“ ООД
Тел.: +3592 943 4664

РЕДАКЦИОНЕН СЪВЕТ
Председател
Проф. д.и.к.н. Димитър ИВАНОВ
Тел.: + 3592 944 1020

РЕДАКЦИОННА
КОЛЕГИЯ
Главен редактор
Теофан ГЕРМАНОВ

Отговорен секретар
Венцислав ЗАФИРОВ

Редактори
Любомир МИХАЙЛОВ
Красимира ИВАНОВА

Репортер
Галина КРУМОВА

Графичен дизайн
Мая ПЕТРОВА

ОСНОВАТЕЛ И ПЪРВИ ГЛАВЕН
РЕДАКТОР (2019 – 2025)
Петър ГЕРАСИМОВ

РАЗПРОСТРАНЕНИЕ
+3592 944 1026

РЕКЛАМА
Тел.: +3592 944 1026
kitai.dnes@abv.bg
Рекламите и обявите
се заплащат авансово
по банкова сметка
или в брой

БАНКОВА СМЕТКА
Интернешънъл Асет Банк АД
IBAN:
BG95IABG80981001651201
BIC: IABGBGSF
ИК „ЗЕМЯ“ ООД

СЧЕТОВОДСТВО, КАСА
Тел.: +3592 944 1026

ПЕЧАТ
АЛИАНС МЕДИЯПРИНТ

Използвани са материали
на АГЕНЦИЯ „СИНХУА“ и CRI

Макао с нови предложения за туристите по време на почивните дни за 1 май

В почивните дни около Първи май се очертаха нови тенденции в развитието на туризма в Макао, където освен традиционния наплив от посетители се наблюдаваше и нарастващ интерес към по-спокойни, културно ориентирани преживявания.

Инициативи като фестивали на чая и кафето, както и тематични изложби, привлякоха туристи, търсещи по-задълбочен контакт с местната култура и начин на живот. В същото време местните власти и бизнесът засилиха координацията чрез интегрирани транспортни и туристически ус-

луги, насочени към по-добро разпределение на потоците от посетители.

Този модел не само облекчи натиска върху най-популярните локации, но и

създаде условия за устойчиво развитие на туризма, като насърчи потреблението в различни градски зони и подкрепи малките предприятия.

Световният ден на усмивката в Хъфей

Деца в град Хъфей, провинция Анхуй, посрещат Световния ден на усмивка с весели игри, интересни уроци и разбира се, с мили усмивки.

Шестото издание на Пекинский джаз фестивал привлече широка аудитория

Пекинското предградие „Тайху“ се утвърждава като нов център за сценични изкуства. Неотдавна там се проведе и Шестото издание на местния джаз фестивал.

Събитието събра над 330 музиканти от 11 държави и региони и се превърна във все по-значима международна платформа за джаз културата.

Фестивалът надхвърли рамките на традиционните концерти. Той комбинира различни музикални стилове и насърчава сътрудничеството между артисти от различни жанрове. Участие взе и носителът на „Грами“ Стив Смит, който свири съвместно с Тиендзинския

симфоничен оркестър.

Организаторите отчетоха и нарастващ интерес сред младата публика, включително много нови слушатели. В същото време технологиите навлизат все по-активно в музиката.

На сцената се появиха и хуманоидни роботи, а музикантите използваха изкуствен интелект и електронни ефекти.

Това разширява възможностите на джаза и привлича по-широка аудитория.

Снимка Синхуа

Паркът „Дзинху“ в новия район Сюн’ан

В началото на лятото паркът „Дзинху“ (букв. „Златното езеро“) в новия район Сюн’ан, провинция Хъбей, е изпълнен със зеленина.

„Кралят на динозаврите“ пристигна за първи път в Китай

В Пекин пристигна „Кралят на динозаврите“ за специална изложба, която съчетава два автентични скелета на тиранозавър рекс от Германия с безпрецедентно събиране на китайски свирепи тиранозавроиди.

Тиранозавър рекс се показва за първи път в континентален Китай. Още по-значимо е, че северноамериканските тиранозаври и техните китайски братовчеди стоят един до друг, предлагайки на посетителите рядък поглед

върху родословието, създадо най-известния хищник, стъпвал някога на Земята.

Разкриват се и редица тайни за тиранозавъра. Изложбата включва модел на кожата на тиранозавър, реконструиран въз основа на „Уайрекс“ – екземпляр, съхраняван в Музея по естествени науки в Хюстън. При внимателно разглеждане посетителите могат да забележат следи от люспи по модела.

Освен това кураторският екип е симулирал рева на тиранозавър, комбинирайки звуците на крокодили и казуари.

Снимка Синхуа

Международното изложение за зеленчукови технологии

На 27-ото издание на изложението са представени над 2600 сорта зеленчуци и повече от 400 нови разновидности. Тук могат да се видят и много иновации като дигитално земеделие, роботи за засаждане, опрашване и инспекция.